

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

SCHOOLJAAR 2022-2023

Gymnasium Bernrode

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?	2
1.2 Leeswijzer	2
1.3 Achtergrondinformatie	2
2. De ondersteuningsstructuur in de regio	3
2.1 Regulier onderwijsproces	3
2.2 Aanvullende ondersteuning	3
Koersklas	3
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	3
Past	4
Ondersteuning op maat	4
2.3 Samenwerking met ouders	4
2.4 Samenwerking met andere partijen	5
Schoolsupport	5
Jeugdhulp	6
Andere externe partijen	6
3. De ondersteuningsstructuur van de school	7
3.1 Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning	7
Ondersteuningsstructuur in de school	7
Het zorgadviesteam (ZAT)	8
Samenwerking met ouders en jongere	8
Contactpersonen	9
Beschikbare protocollen	9
3.2 Regulier onderwijsproces en aanvullende ondersteuning	9
3.3 Aanvullende ondersteuning	21
Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school	21
Extra ondersteuning op een andere locatie	22
3.4 Ontwikkeldoelen	23
Bijlage(n)	25
Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2022-2023	25

1 INLEIDING

Iedere jongere succesvol op school. Dat is waar alle middelbare scholen in de regio Brabant Noordoost werk van maken. De scholen in de gemeenten Oss, Meierijstad¹, Maashorst en Bernheze werken samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) bestaat uit scholen voor voortgezet onderwijs (VO) en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (afgekort: SOP), dat door alle scholen in de regio opgesteld wordt. Doel van het schoolondersteuningsprofiel is om ouders², jongeren en andere geïnteresseerden inzicht te geven in de begeleiding en ondersteuning die geboden wordt binnen de school. Het SOP wordt elk schooljaar vernieuwd, zodat nieuwe ontwikkelingen erin verwerkt kunnen worden. Naast een beschrijving van de manier waarop passend onderwijs in de school wordt vormgegeven, staan in het SOP ook de ontwikkelambities van de school. Passend onderwijs kan namelijk altijd beter. Binnen het samenwerkingsverband wordt op basis van de schoolondersteuningsprofielen gekeken of we samen voor alle leerlingen een passend aanbod hebben.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk (2) staat een korte samenvatting van de mogelijkheden voor passend onderwijs in het samenwerkingsverband. Vervolgens staat er hoe wij daar binnen onze school invulling aan geven. In hoofdstuk 3 staat een beschrijving van de basisondersteuning: de ondersteuning die *alle* scholen voor voortgezet onderwijs in de regio bieden. In hoofdstuk 4 wordt in het kort uitgelegd welke mogelijkheden voor *extra* ondersteuning er zijn en hoe wij daarvoor samenwerken met andere scholen.

1.3 Achtergrondinformatie

Algemene informatie over de school is te vinden in de schoolgids en in het schoolplan. Deze zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl.

Meer informatie over het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) kunt u vinden op www.swvvo3006.nl. U vindt daar onder andere aanvullende informatie over de ondersteuningsmogelijkheden in de regio en de afspraken die scholen daarover met elkaar hebben gemaakt.

¹ De scholen in de kernen Veghel en Sint-Oedenrode vallen binnen Samenwerkingsverband VO 30 06. De kern Schijndel is een uitzondering binnen Meierijstad en is aangesloten bij SWV VO De Meerij.

² In verband met de leesbaarheid van is ervoor gekozen de term *ouders* te gebruiken als *ouders/verzorgers* bedoeld wordt.

2. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR IN DE REGIO

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de ondersteuningsstructuur in Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) eruit ziet. Het is een samenvatting van de afspraken die tussen de scholen gemaakt zijn voor het schooljaar 2022-2023.

Binnen passend onderwijs hebben scholen *zorgplicht*. Dat betekent dat zij er verantwoordelijk voor zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek te bieden. Als het kan op de eigen school en anders op een passende andere plek. Daarvoor werken reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs samen binnen het samenwerkingsverband. Er zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Hieronder leest u wat elke vorm van onderwijs/ondersteuning inhoudt.

2.1 Regulier onderwijsproces

Dit is het onderwijsprogramma dat alle leerlingen volgen op een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Jongeren nemen deel aan de lessen en andere schoolactiviteiten en krijgen daarbij begeleiding van hun vakdocenten en hun mentor.

2.2 Aanvullende ondersteuning

Soms is er iets extra's nodig voor een jongere om goed mee te kunnen komen op school. Dit kan individuele ondersteuning zijn of een plek in bijvoorbeeld een koersklas. Daarnaast zijn er in de regio scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en is er de mogelijkheid voor een Past-arrangement. Deze staan hieronder toegelicht.

Koersklas

Voor jongeren die extra structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school, hebben sommige scholen in de regio een koersklas. Dat is een kleinere klas op een reguliere VO-school waarin er extra aandacht wordt gegeven aan de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Gespecialiseerde docenten verzorgen en/of ondersteunen het onderwijs. De doelen en de verwachte door- of uitstroom van de jongere worden vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

Soms is een jongere aangewezen op een specialistische school om zich verder te kunnen ontwikkelen. De aanvullende ondersteuning biedt dan niet voldoende ondersteuning aan hen. Voor deze jongeren is er de mogelijkheid van een (tijdelijke) plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Het VSO is bedoeld voor jongeren die in hun ontwikkeling belemmerd worden door een combinatie van problemen, zoals ernstige gedragsproblemen, psychiatrische problemen, een verstandelijke beperking en/of een fysieke beperking. Op het VSO krijgen deze jongeren intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling en/of het reguleren van hun gedrag. Docenten die hier speciale kennis en vaardigheden voor hebben, verzorgen het onderwijs. In principe wordt er toegewerkt naar een overstap naar een reguliere VO-school.

Past

Als een jongere tijdelijk niet op een reguliere VO-school kan zijn, dreigt thuis te komen zitten of al thuis zit, dan kan een Past-arrangement mogelijk helpen. Past staat voor een 'passende andere stap'. Een Past-arrangement bestaat uit kortdurende (13 weken), zeer intensieve ondersteuning op maat. Past wordt alleen ingezet als er perspectief is op terugkeer naar een reguliere middelbare school. De school van de jongere doet een aanvraag voor een Past-arrangement bij het samenwerkingsverband. De uitvoerders van het Past-arrangement maken in afstemming met alle betrokkenen een plan gemaakt voor geleidelijke opbouw van het lesprogramma en terugkeer naar het reguliere onderwijs. De jongere blijft ingeschreven staan op de reguliere VO-school. Deze school blijft nauw betrokken bij het traject en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitvoering van het onderwijsprogramma, zoals het lesmateriaal.

Ondersteuning op maat

De scholen binnen het samenwerkingsverband hebben als doel al hun leerlingen passende ondersteuning te bieden. Omdat er veel mogelijkheden en verschillende niveaus van ondersteuning zijn, wordt er altijd gekeken naar wat een leerling nodig heeft om goed mee te kunnen komen op school. We willen graag dat leerlingen succesvol zijn. Daarom streven we ernaar de juiste ondersteuning op tijd aan te bieden en daarbij te gaan van intensieve naar minder intensieve begeleiding. Er wordt steeds zorgvuldig gekeken welk (onderwijs)arrangement passend is voor een leerling.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun voorkeur. Als ze vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft dan is het belangrijk dat ze dat bij de aanmelding duidelijk aangeven. De school moet in verband met de zorgplicht vervolgens een zo passend mogelijk aanbod doen op de eigen school, een andere reguliere school of een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Door de scholen in het samenwerkingsverband wordt gekeken of de jongere voldoende heeft aan extra ondersteuning op de scholen of dat een plaatsing in het VSO of een Past-arrangement nodig is. Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen voor deze ondersteuning. Als het samenwerkingsverband het eens is met de aanvraag van de school dan geven ze een arrangement (Past) of toelaatbaarheidsverklaring (VSO) af, waarmee de jongere gebruik kan maken van deze vorm van extra ondersteuning.

2.3 Samenwerking met ouders

Een belangrijk aspect bij het realiseren van schoolsucces is ouderbetrokkenheid. Binnen passend onderwijs spelen ouders dan ook een belangrijke rol. Uitgangspunt in de communicatie met ouders is dat de rol van ouders en de school bij opvoeden en onderwijs gelijkwaardig is, maar niet gelijk. Communicatie tussen school en ouders vindt vanuit deze grondhouding plaats. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Ouders en jongeren worden uiteraard betrokken bij de uitvoering van de gekozen ondersteuningsvorm. Afhankelijk van het ondersteuningsniveau kan er een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld worden. Een OPP is wettelijk niet verplicht in de trajectvoorziening, omdat het valt binnen de basisondersteuning. Voor jongeren die geplaatst

worden in een koersklas, binnen het VSO, bij Past en in het praktijkonderwijs (PrO), moet er wel een OPP worden opgesteld. Het OPP wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd met ouders (en jongere), en waar nodig bijgesteld.

In het OPP moet wettelijk gezien minimaal het volgende vastgelegd worden:

1. De te verwachten uitstroombestemming;
2. De onderbouwing van deze bestemming met belemmerende en bevorderende factoren;
3. Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en, indien aan de orde, de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma (niet verplicht voor VSO en PrO).

Deel 1 en 2 vormen samen het uitstroomperspectief, deel 3 heet het handelingsdeel van het OPP. In het handelingsdeel staan specifieke, persoonlijke aanpassingen van het programma voor de leerling, dan wel aanvullende begeleiding.

In de wetgeving rondom passend onderwijs zijn de rechten van ouders verschillend voor het uitstroomperspectief en het handelingsdeel van het OPP. Over beiden zijn scholen verplicht om op overeenstemming gericht overleg te voeren met ouders. In SWV VO 30 06 wordt het bovendien belangrijk gevonden om ook de jongere zelf te betrekken bij het plan. Voor het handelingsdeel *moet* instemming gevraagd worden aan ouders³. Het uitstroomperspectief wordt vastgesteld door de school na overleg, maar instemming van ouders is niet vereist. In de paragrafen over basisondersteuning en extra ondersteuning beschrijven we hoe we hier binnen onze school uitvoering aan geven.

Medezeggenschapsraad en ondersteuningsplanraad

Ouders hebben daarnaast via de medezeggenschapsraad (MR) adviesbevoegdheid op het schoolondersteuningsprofiel van de school, waarin de ondersteuningsvormen binnen de school beschreven staan. De MR heeft instemmingsbevoegdheid op het schoolplan, waarin het reguliere onderwijsproces beschreven staat. Daarnaast zijn ouders en leerlingen vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad (OPR): het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband.

2.4 Samenwerking met andere partijen

Scholen kunnen passend onderwijs niet alleen uitvoeren. Uiteraard wordt er samengewerkt met ouders en jongere. Daarnaast wordt er ook samengewerkt met Schoolsupport en waar nodig met organisaties voor jeugdhulp.

Schoolsupport

Schoolsupport is een team van deskundigen op het gebied van passend onderwijs en is onderdeel van het samenwerkingsverband. De schoolondersteuners van Schoolsupport begeleiden de scholen bij de uitvoering en doorontwikkeling van passend onderwijs. De schoolondersteuners hebben verschillende deskundigheidsgebieden:

- gedrag en leren,
- complexe problematiek,
- nieuwkomers,
- psychiatrische problematiek (Zuiderbos College)
- fysiek-medische problematiek (Mytyschool Gabriël)

³ Of de leerling als deze 16 jaar of ouder is. Tussen 12 en 16 jaar wordt de leerling waar mogelijk betrokken.

De medewerkers van Schoolsupport ondersteunen de scholen onder andere door bij te dragen aan de professionalisering van docenten en begeleiders in de school en door advies te geven bij bepaalde problematiek.

Jeugdhulp

Ook de samenwerking met thuis is van groot belang. Als er in de thuissituatie begeleiding nodig is, werken scholen nauw samen met jeugdhulpverlening om ervoor te zorgen dat op school en thuis aan dezelfde doelen wordt gewerkt. Elke school heeft een aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin (BJG). Medewerkers van het BJG kunnen kortdurend zelf begeleiding bieden aan jongeren en gezinnen. Daarnaast hebben zij vanuit de gemeenten de bevoegdheid gekregen om, net als de huisarts, door te kunnen verwijzen naar meer specialistische vormen van jeugdhulpverlening, bijvoorbeeld bij de GGZ. Inzet van en verwijzing door het BJG gebeurt uiteraard alleen met toestemming van ouders en betrokkenheid van de jongere.

Andere externe partijen

Tot slot zijn er nog enkele andere partijen waarmee scholen intensief samenwerken om ervoor te zorgen dat iedere jongere naar school kan en gaat: GGD, leerplichtambtenaren (Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost), gemeenten, scholen voor primair onderwijs en scholen voor vervolgonderwijs. Voor ondersteuning aan leerlingen met een visuele beperking, een auditieve beperking, een communicatieve beperking, of epilepsie kan tevens de hulp ingeroepen worden van begeleiders vanuit specialistische onderwijsvoorzieningen op deze thema's. Meer informatie daarover is te vinden op de website van het samenwerkingsverband (www.swvvo3006.nl).

3. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR VAN DE SCHOOL

In het vorige hoofdstuk is uitgelegd wat de afspraken in het samenwerkingsverband zijn over passend onderwijs. In dit hoofdstuk leggen wij uit hoe we daar binnen onze school uitvoering aan geven. Dit hoofdstuk begint met algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning. Daarna wordt ingegaan op de inhoud van de basisondersteuning. En vervolgens wordt uitgelegd hoe wij te werk gaan als we vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft. Tot slot wordt stilgestaan bij de ontwikkelambities van de school op het gebied van passend onderwijs.

3.1 Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning

Ondersteuningsstructuur in de school

Ons motto is: inspireren, talenten aanspreken en grenzen verleggen. Op Bernrode bieden we verschillende ondersteuningsmogelijkheden. We zijn namelijk van mening dat leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, vaak met bijzondere capaciteiten, op onze school thuishoren. Bernrode is een klein en overzichtelijk gymnasium met korte lijnen en een heldere structuur. Leerlingen en hun ouders weten mede daarom de school te vinden. Ondersteuning is erop gericht dat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zich kunnen redden op school en in de maatschappij en dat docenten voldoende toegerust zijn in pedagogische kennis en vaardigheden om te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Ondersteuning in de school is vraaggericht, op maat en er zijn korte lijnen. Er bestaat een gelaagdheid in drie ondersteuningsniveaus: basisaanbod (regulier onderwijsproces); leerlingen die trainingen en/of groepsbegeleiding behoeven; en leerlingen die intensieve individuele begeleiding behoeven. Een streven is om deze mogelijkheden respectievelijk te verdelen volgens het three tier model: 80%, 15% en 5%. De school gaat uit van het principe 'Gewoon als het kan, speciaal als het moet'.

Regulier onderwijsproces

De ondersteuning in het regulier onderwijsproces is structureel beschikbaar en bevordert de continuïteit in de schoolloopbaan van de leerling. Een goede sfeer en veiligheid in de klas staan hierin voorop. In deze vorm van ondersteuning zijn mentoren en vakdocenten sleutelpersonen. Alle leerlingen hebben een eigen mentor. Deze is de vertrouwenspersoon van de leerlingen individueel én begeleidt de klas als groep. De mentor volgt de ontwikkeling van de leerlingen en onderhoudt daarover contact met de ouders, voor wie de mentor ook het eerste aanspreekpunt is. Waar nodig ondersteunt de mentor bij lichte sociaal-emotionele en leerproblemen. De teamleider onderbouw en de teamleider bovenbouw vormen een tweede aanspreekpunt. De teamleiders zien toe op het ongeoorloofd verzuim.

Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een handreiking ten behoeve van ondersteuning opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Docenten houden op deze manier rekening met leerlingen van wie een specifieke ondersteuningsbehoefte bekend is. Sommige leerlingen kunnen op grond van deze behoefte gebruik maken van extra faciliteiten. In de meeste gevallen betreft dit extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop en compenserende en/of dispenserende faciliteiten. Het concrete aanbod van ondersteuning in het reguliere onderwijsproces staat beschreven in paragraaf 3.2 Basisondersteuning.

Trajectvoorziening

Sommige leerlingen hebben een meer op hen toegesneden begeleiding nodig dan de mentor kan bieden. Er wordt zoveel mogelijk preventief ingestoken, maar mocht de mentor een extra ondersteuningsbehoefte signaleren, dan is hij of zij verantwoordelijk voor het tijdig melden daarvan bij het ondersteuningsteam (OT). De trajectvoorziening is er voor leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben. Hier worden trainingen, groeps- en individuele ondersteuning geboden aan leerlingen, in nauwe samenwerking met de mentor en ouders. Het OT verzorgt het grootste deel van de trajecten die worden aangeboden in de trajectvoorziening. Het OT bestaat uit een aantal leerlingondersteuners, een orthopedagoog en ondersteuningscoördinator mw. (Janine) van Oss. Schoolondersteuners van het samenwerkingsverband versterken de school bij de realisatie van passend onderwijs, opdat het docenten en de school nog beter lukt om af te stemmen op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Vanuit het OT wordt tevens het Zorg- en Adviesteam georganiseerd. Het concrete aanbod van ondersteuning in de trajectvoorziening staat beschreven in paragraaf 3.2 Basisondersteuning.

Het zorgadviesteam (ZAT)

Op het moment dat de leerling, ouders en/of de mentor het vermoeden heeft dat er extra ondersteuning nodig is, kunnen zij het OT consulteren. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn bij problematiek op het gebied van leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en/of fysieke belemmeringen. De mentor dient in overleg met de leerling en ouders een aanmelding te doen voor het Zorg- en Adviesteam (ZAT). In het ZAT werken schoolinterne en externe deskundigen samen in een multidisciplinair team. Dit team bestaat uit: ondersteuningscoördinator, orthopedagoog, leerlingondersteuners en aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin. Op afroep zijn beschikbaar: jeugdarts GGD, leerplichtambtenaar, jeugdagente en/of schoolondersteuner van het Samenwerkingsverband. M.i.v. van schooljaar 22-23 wordt de leerling standaard en vrijblijvend uitgenodigd om aan te sluiten bij de bespreking in het kader: wij praten liever mét in plaats van over de leerling. Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht en een plan voor doeltreffende ondersteuning geformuleerd. De uitkomst is gericht op behoeften van de leerling, handelingsvragen van de school, idem de ouders. Alle betrokkenen in het hele systeem om de leerling hebben vragen én bieden dus in principe aanknopingspunten voor de aanpak. Een aanmelding voor het ZAT gaat, indien de leerling jonger is dan 16 jaar, altijd in overleg met ouders.

Samenwerking met ouders en jongere

Algemene informatie over de samenwerking met ouders is te vinden in de schoolgids. Deze is te vinden op onze website: www.bernrode.nl. De mentor is in principe de spil in het contact met ouders en leerlingen. Hij of zij zal zorgen tijdig met ouders bespreken en contact opnemen als er bijvoorbeeld sociaal-emotionele zorgen bestaan of als een leerling slechter gaat presteren, een leerachterstand oploopt en/of de overgang naar een volgend leerjaar in gevaar komt. Wanneer uw kind thuis laat blijken dat hij of zij op school problemen ondervindt of het niet goed gaat, dan is het advies om aan de bel te trekken bij de mentor. Voor leerlingen die structurele ondersteuning krijgen vanuit het OT is de betrokken leerlingondersteuner verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van ten minste twee evaluatiemomenten per schooljaar. Indien er externe hulpverleners betrokken zijn bij de begeleiding van een leerling, verwachten we van ouders dat relevante informatie teruggekoppeld wordt naar de mentor. In het kader van “voorkomen is beter dan genezen” adviseren wij ouders om actief contact te zoeken met de school.

Contactpersonen

Als u vragen hebt over de begeleiding en ondersteuning op onze school of u wilt uw zorgen over uw kind delen, dan kunt u terecht bij de volgende personen:

<i>Situatie/onderwerp</i>	<i>Contactperso(n)en</i>	<i>Functie</i>	<i>Contactgegevens</i>
Ik wil mijn kind aanmelden op school en verwacht dat hij/zij extra ondersteuning nodig heeft.	Mevr. (Janine) van Oss	Ondersteunings-coördinator en orthopedagoog	jos@bernrode.nl
Mijn kind zit op school en ik vermoed dat er meer begeleiding of extra ondersteuning nodig is.	Mentor	Mentor	www.bernrode.nl > Ouders > Ouderportaal > Wie is wie.
Ik heb een klacht over de begeleiding van mijn kind.	Wij verzoeken u om dit eerst te bespreken met de betrokkenen. Informatie over de klachtenregeling vindt u op de website: Klachtenregeling OSZG		

Beschikbare protocollen

De school heeft onderstaande protocollen op het gebied van onderwijsondersteuning:

<i>Protocol</i>	<i>Waar is het protocol te vinden of op te vragen?</i>
☒ Dyslexieprotocol	Protocol omtrent faciliteiten op te vragen bij Janine van Oss: jos@bernrode.nl
☒ Pestprotocol	www.bernrode.nl > Schoolwiki > Documenten
☒ Protocol medisch handelen en handelen bij ziekte	Op basis van het protocol 'medicijn verstrekken en medisch handelen op scholen' van GGD Hart voor Brabant, op te vragen bij Janine van Oss: jos@bernrode.nl
☒ Verzuimprotocol	www.bernrode.nl > Ouders > Ouderportaal > Documenten > Leerlingenstatuut 2020-2022 > Bijlage A: Schoolafspraken
☒ Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Op basis van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van de Rijksoverheid

3.2 Regulier onderwijsproces en aanvullende ondersteuning

Om goed aan te kunnen sluiten bij de onderwijssituatie en doelgroep van de school richt de school zelf het regulier onderwijsproces in. Hieronder staat een schema met afspraken binnen het samenwerkingsverband over (ondersteunings)activiteiten, die gelden voor alle leerlingen (regulier onderwijsproces) en activiteiten die plaatsvinden als de situatie van de leerling daarom vraagt.

Ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen, o.a. bij ernstige lees- en/of spellingsproblemen en dyslexie, ernstige rekenproblemen en dyscalculie, en problemen in de informatieverwerking, concentratie en planning.

Onderwerp	Hoe de school hier werk van maakt binnen het <i>regulier onderwijsproces</i>	Hoe de school hier werk van maakt vanuit de <i>aanvullende ondersteuning</i>
Volgen en signaleren van leerlingen met leerproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van leerproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is. Gedurende het schooljaar zijn er leerlingbesprekingen met het gehele docententeam. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit. In klas 1 t/m 3 wordt de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) gemaakt. De SAQI is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet onder andere leertaak gerichtheid, concentratie in de klas en huiswerkhouding. In klas 1 wordt de Intelligentie Structuur Test (IST) gemaakt. De uitslag van de test wordt door de contactpersoon van het Centrum voor Begaafdheid Onderzoek (CBO) met de mentor besproken. Als er opvallende resultaten zijn, dan neemt de mentor hierover contact met de ouders op.	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten.
Ondersteuning gericht op het versterken van de taalvaardigheid.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen die moeite hebben met taalvaardigheid. Bernrode biedt voor een aantal vakken hulplessen aan, waarbij de vakdocent de leerlingen helpt bij het studeren. Deze hulplessen worden standaard in het rooster opgenomen en leerlingen die dat wensen, kunnen zich daarvoor opgeven.	Binnen de trajectvoorziening wordt geen extra ondersteuning geboden gericht op het versterken van de taalvaardigheid. Leerlingen worden voor de taalvakken verwezen naar hulplessen en/of huiswerkbegeleiding of externe remedial teaching.
Werken met en volgens protocol dyslexie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van extra faciliteiten (protocol op te	De ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor het coördineren van de extra

	vragen bij de ondersteuningscoördinator). In de meeste gevallen betreft dit extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop en compenserende en/of dispenserende faciliteiten.	faciliteiten. Leerlingen kunnen met vragen terecht bij de ondersteuningscoördinator. Voor dyslexiebegeleiding worden leerlingen verwezen naar externe ondersteuning. Er wordt geen dyslexieonderzoek gedaan. De ondersteuningscoördinator kan bij signalen van dyslexie wel dossieronderzoek doen om te bepalen of het raadzaam is voor de leerling om een (meestal particulier) diagnostisch dyslexieonderzoek extern aan te gaan.
Ondersteuning gericht op het versterken van de rekenvaardigheid.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen die moeite hebben met rekenvaardigheid. Bernrode biedt voor een aantal vakken hulplessen aan, waarbij de vakdocent de leerlingen helpt bij het studeren. Deze hulplessen worden standaard in het rooster opgenomen en leerlingen die dat wensen, kunnen zich daarvoor opgeven. Hoewel de rekentoets niet meer meetelt voor het behalen van het diploma, is hier wel aandacht voor. In klas 1 en 3 zijn er verplichte hulplessen rekenen voor leerlingen die onvoldoende score bij rekentesten.	Binnen de trajectvoorziening wordt geen extra ondersteuning geboden gericht op het versterken van de rekenvaardigheid. Leerlingen worden verwezen naar hulplessen en/of huiswerkbegeleiding of externe remedial teaching.
Werken met en volgens protocol dyscalculie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Leerlingen met dyscalculie kunnen gebruik maken van extra faciliteiten (protocol op te vragen bij de ondersteuningscoördinator). In de meeste gevallen betreft dit extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop en compenserende en/of dispenserende faciliteiten.	De ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor het coördineren van de extra faciliteiten. Leerlingen kunnen met vragen terecht bij de ondersteuningscoördinator. Voor dyscalculiebegeleiding worden leerlingen verwezen naar externe ondersteuning.
Begeleiden van leerlingen bij het leren leren.	De coördinator studievastigheden dhr. (Nick) van Lith is verantwoordelijk voor het coördineren van deze begeleiding binnen het regulier onderwijsproces. In de mentorlessen in de onderbouw komt leren leren doorlopend aan de orde. In klas 1 wordt er	Binnen de trajectvoorziening is er voor leerlingen vanaf klas 2 een training leren leren. Deze is voor leerlingen voor wie de reguliere studieles (aangeboden in klas 1), hulplessen en/of huiswerkbegeleiding onvoldoende is geweest, die structurele moeilijkheden

	tot aan de kerstvakantie een extra lesuur studieles ingeroosterd waarbij leren leren een belangrijk aandachtspunt vormt. Er worden hulplessen studievvaardigheden aangeboden voor de onder- en bovenbouw. Vakspecifiek is het mogelijk in gesprek te gaan met de vakdocent over de manier van leren voor dat betreffende vak.	ervaren op het gebied van leren leren. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. In zes wekelijkse bijeenkomsten wordt gewerkt aan plannen en organiseren en leerstrategieën. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding voor leerlingen met doelen op het gebied van leren.
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra instructie en begeleiding nodig hebben.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen die extra instructie en begeleiding nodig hebben. Bernrode biedt voor een aantal vakken hulplessen aan, waarbij de vakdocent de leerlingen helpt bij het studeren. Deze hulplessen worden standaard in het rooster opgenomen en leerlingen die dat wensen, kunnen zich daarvoor opgeven. Bernrode biedt ook huiswerkbegeleiding. Deze wordt georganiseerd vanuit het principe: vóór-leerlingen-dóór-leerlingen. Er zijn twee vormen van huiswerkbegeleiding: begeleid studeren en individuele bijlessen. Op school hebben we in het 8e en het 9e uur een lokaal ingericht waar leerlingen in alle rust hun huiswerk kunnen maken. Ook lopen er één of meer begeleidende leerlingen rond die vragen beantwoorden, helpen met plannen en overhoren. Individuele bijlessen zijn bedoeld voor leerlingen die problemen hebben bij een of meerdere specifieke vakken en/of vaardigheden. Meer uitgebreide informatie over de huiswerkbegeleiding is te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Schoolwiki > 0.7 De begeleiding > 7.4 (Huiswerk)begeleiding.	De trajectvoorziening biedt indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding voor leerlingen met doelen op het gebied van leren. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten. De leerlingondersteuner heeft ook toegang tot EOC Bernrode; een digitaal systeem waar ouders op de hoogte worden gehouden van de vorderingen bij de huiswerkbegeleiding.
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra uitdaging nodig hebben.	Bernrode is lid van de vereniging van Begaafdheid Profielscholen (BPS). Dit lidmaatschap houdt in	De (hoog) begaafde leerlingen en specifiek de mogelijke onderpresteerders worden

	dat er een doorlopende leerlijn is voor begaafde leerlingen. Mw. (Ymke) Lemmens is de coördinator talent en is verantwoordelijk voor het coördineren van deze begeleiding binnen het regulier onderwijsproces. Docenten differentiëren binnen de lessen; er zijn bijvoorbeeld leerlingen die deelnemen aan de plusgroepen en er zijn maatwerktrajecten voor leerlingen door te verdiepen en/of versnellen. In de bovenbouw kunnen leerlingen ook kiezen voor extra vakken, deelname aan de olympiades en een aanbod van universiteiten. Het Hermesprogramma biedt geïnteresseerde en/of getalenteerde leerlingen een programma aan dat verder gaat dan de gewone lessen. Het Hermesprogramma is opgezet rondom de faculteiten talen, exact, zaakvakken, kunst/sport. Meer uitgebreide informatie over Hermes is te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Onderwijs > BPS en Hermes-programma. Bernrode neemt deel aan het Honours Programma Gymnasia (HPG). HPG is een unieke mogelijkheid voor leerlingen om zich over langere termijn te ontwikkelen in een project naar eigen keuze. Bijvoorbeeld een werkstuk op papier, een driedimensionaal werkstuk, een optreden, het organiseren van een evenement etc., waarvoor verschillende competenties ingezet kunnen worden. Het programma begint in klas 4 en wordt in klas 6 afgesloten met een examen. Via een schriftelijk verslag kunnen de leerlingen solliciteren voor deelname aan het HPG. Iedere deelnemer krijgt de ondersteuning van een docent-begeleider van school.	jaarlijks in kaart gebracht door de ondersteuningscoördinator / orthopedagoog in samenwerking met de mentor. De mentor is immers op de hoogte van de ontwikkeling en eventuele omgevingsfactoren die meespelen. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit. Voor leerlingen vanaf klas 3 is er de training Boost Yourself. Deze is voor begaafde leerlingen die, vaak door onderpresteren, een begeleidingsbehoefte hebben ten aanzien van niet-cognitieve factoren. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. De training richt zich op het zelfregulerend vermogen van begaafde leerlingen. Zij leren eigen valkuilen te (her)kennen en leren het heft in eigen handen te nemen. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding.
--	---	--

Ondersteuning aan leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en gedragsproblemen, o.a. milde vormen van angst en onzekerheid, zoals faalangst, examenvrees en keuzeproblemen, moeite in de sociale omgang met leeftijdsgenoten en volwassenen, belemmeringen door een gebrek aan onderwijsmotivatie, bewegingsonrust, impulsiviteit, mild opstandig gedrag, en problemen in de sociale afstemming (ongepast gedrag).

Onderwerp	Hoe de school hier werk van maakt binnen het <i>regulier onderwijsproces</i>	Hoe de school hier werk van maakt vanuit de <i>aanvullende ondersteuning</i>
Signaleren van leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is. Gedurende het schooljaar zijn er leerlingbesprekingen met het gehele docententeam. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit. In klas 1 t/m 3 wordt de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) gemaakt. De SAQI is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet onder andere de motivatie, welbevinden en het zelfvertrouwen. De GGD Hart voor Brabant voert in klas 2 en klas 4 onderzoek uit. Tijdens dit onderzoek vullen leerlingen een vragenlijst in. De GGD onderzoekt dan hoe leerlingen zich op lichamelijk en sociaal-emotioneel gebied ontwikkelen. Doel is eventuele gezondheidsproblemen op te sporen en gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te beperken. Meer informatie is te vinden via: Contactmomenten - GGD Hart voor Brabant (ggdhvb.nl).	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten. Ter preventie van internaliserende problematiek kunnen leerlingen met (beginnende) somberheidsklachten deelnemen aan het preventieprogramma Op Volle Kracht. Tijdens het gezondheids-onderzoek van de GGD in klas 2 wordt een vragenlijst afgenomen, waarna leerlingen met verhoogde scores op vragen die depressie meten worden benaderd of zij deel willen nemen. In acht wekelijkse bijeenkomsten wordt gewerkt met cognitieve gedragstherapie, het ombuigen van negatieve gedachten naar positieve en helpende gedachten.

	Bernrode neemt deel aan het STORM-project. Meer informatie is te vinden via: Stormaanpak STORM Alle mentoren zijn getraind als gatekeeper. Zij zijn getraind in het beter signaleren van leerlingen die niet lekker in hun vel zitten. Ook hebben zij geleerd hoe ze een gesprek hierover kunnen starten. M.i.v. schooljaar 22-23 worden lessen over mentale gezondheid aangeboden in klas 2. Tijdens een mentoruur wordt op een open en interactieve manier met elkaar gesproken over wat mentale gezondheid nu inhoudt.	
Begeleiding van leerlingen met faalangst/examenvrees.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen met faalangst/examenvrees. Leerlingen met faalangst kunnen contact opnemen met de ondersteunings-coördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het reguliere onderwijsproces.	Binnen de trajectvoorziening is er voor leerlingen vanaf klas 2 een stressmanagement training Grip op je stress. Deze is voor leerlingen die onvoldoende grip hebben op stress en aan de slag willen om hun werkdruk en stress te verlagen. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. In zes wekelijkse bijeenkomsten is specifieke aandacht voor signalen van stress, balans tussen draagkracht en -last, rust creëren en efficiënt tijd gebruiken. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding voor leerlingen met faalangst.
Ondersteuning van leerlingen met keuzeproblemen.	De decanen, dhr. (Robert) Peters en mw. (Alicia) Meijer, zijn het aanspreekpunt voor de activiteiten in het kader van de loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). LOB op Bernrode volgt een doorlopende leerlijn met	

	behulp van eigen ontwikkelde methode. Van klas 1 tot en met klas 6 is het programma gericht op het beantwoorden van de vragen: 'Wie ben ik?', 'Wat kan ik?' en 'Wat wil ik?'. In klas 3 en 6 voeren de decanen persoonlijke gesprekken met alle leerlingen ter ondersteuning van hun profielkeuze en studiekeuze. Om ook ouders nauw te betrekken bij de te maken keuzes, vindt er voorlichting plaats door de mentor en/of de decanen op de daarvoor bestemde ouderavonden. Contact gegevens zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Onderwijs > Decanaat.	
Ondersteuning bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen met beperkte sociale vaardigheden. In de mentorlessen komen groepsdynamica en daarmee sociale vaardigheden doorlopend aan de orde. In klas 1 wordt een training in de sociale competenties aangeboden. Er worden tien lessen Rots en Water gegeven tijdens de mentorles, onder begeleiding van een gecertificeerd trainer en de mentor. In het kader van gespreid en doorlopend leren worden m.i.v. schooljaar 22-23 in klas 2 ook zes lessen Rots en Water gegeven.	Binnen de trajectvoorziening is er een, op Rots en Water gebaseerde, SoVa training. Deze is voor leerlingen die een belemmering ervaren op sociaal-emotioneel gebied. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. In acht wekelijkse bijeenkomsten wordt gewerkt aan het vergroten van de individuele sociale mogelijkheden van de leerling. Te denken valt aan het uiten van emoties, het vergroten van weerbaarheid, verminderen van (sociale) angst, sluiten van vriendschappen en het omgaan met plagen en pesten. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) begeleiding voor leerlingen die ondersteuning behoeven bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden. Te denken valt aan het uiten van

		emoties, het vergroten van weerbaarheid, zelfvertrouwen of eigenwaarde, het verminderen van (sociale) faalangst, sluiten van vriendschappen, omgaan met plagen en pesten en het accepteren van eigen beperkingen.
Aandacht voor het bevorderen van schoolmotivatie.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen met beperkte motivatie. In de mentorlessen komt motivatie aan de orde indien dit een thema is voor een leerling en/of de klas. In klas 1 t/m 3 wordt de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) gemaakt. De SAQI is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet onder andere de schoolmotivatie. Indien hierop een risicovolle of lage score wordt gesignaleerd, gaat de mentor hierover in gesprek met de leerling en/of ouders en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is.	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten.
Signaleren van leerlingen met externaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van externaliserende gedragsproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is. Gedurende het schooljaar zijn er leerlingbesprekingen met het gehele docententeam. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit.	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten.
Aandacht voor het bevorderen van sociale veiligheid in de groep/school.	De coördinator Gezonde en Veilige School mw. (Céline) Gobert is verantwoordelijk voor het coördineren van	Binnen de trajectvoorziening is er voor leerlingen in klas 1 een Groepje start

	deze begeleiding binnen het regulier onderwijsproces. Voor het bevorderen van sociale veiligheid wordt er gebruik gemaakt van een pestprotocol. De mentorlessen staan regelmatig in het teken van sociale veiligheid en thema's rondom sociale veiligheid worden behandeld in de activiteitenweek. Nieuwe eersteklassers worden behalve door hun mentor ook begeleid door tutores. Dat zijn leerlingen uit de bovenbouw, die in de eerste weken van het nieuwe schooljaar met een groepje eersteklassers praten over allerlei schoolse zaken waaraan een nieuwe leerling moet wennen. Het is de bedoeling dat de nieuwe leerlingen door deze contacten sneller thuis zijn op Bernrode. De begeleiding door de tutores wordt na de herfstvakantie afgesloten. Leerlingen en medewerkers die zich onvoldoende veilig voelen, te maken krijgen met agressie, geweld, pesten en/of (seksuele) intimidatie kunnen terecht bij de vertrouwenspersonen: mevrouw T. (Therèse) van Rossum en de heer B. (Bart) Haerkens. Contact gegevens zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Schoolwiki > 0.7 De begeleiding > 7.6 Vertrouwenspersonen.	schooljaar. Deze is voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken bij de start op Bernrode. In een kleine groep (≤ 8 leerlingen) worden de alledaagse Bernrode zaken besproken, onder leiding van een leerlingondersteuner. Hierbij kun je denken aan de overgang van basisonderwijs naar het gymnasium, agendagebruik, sociale contacten, huiswerk, planning en organisatie en zaken die leerlingen zelf inbrengen. Indien wenselijk worden er groepsinterventies georganiseerd door een leerlingondersteuner in samenwerking met de mentor. Binnen de sectie Schoolsupport van het samenwerkingsverband hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken (ondersteuning en advies) een beroep te doen op schoolondersteuners met specialistische expertise.
Aandacht voor het voorkomen van gedragsproblemen in en buiten de klas.	Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een handreiking ten behoeve van ondersteuning opgenomen in het	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner

	leerlingvolgsysteem van Magister. Docenten houden op deze manier rekening met leerlingen van wie een ondersteuningsbehoefte bekend is. Leerlingen met gedragsproblemen en/of hun ouders kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces. Te denken valt aan een time-out kaart. Hiermee kan de leerling een situatie verlaten op het moment dat de spanning te hoog oploopt en de time-out ruimte opzoeken. Ook de docent kan de leerling een time-out geven.	de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten. Binnen de sectie Schoolsupport van het samenwerkingsverband hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken (ondersteuning en advies) een beroep te doen op schoolondersteuners met specialistische expertise.
Maatregelen voor leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen zijn als gevolg van storend gedrag voor zichzelf of anderen.	Bij verwijdering uit de les werken docenten met een gele kaart. In ernstige gevallen wordt de teamleider bij de strafbepaling betrokken. Afspraken omtrent verwijdering uit de les zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Ouders > Ouderportaal > Documenten > Leerlingenstatuut 2020-2022 > Bijlage A: Schoolafspraken. Leerlingen met gedragsproblemen en/of hun ouders kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces. Te denken valt aan een time-out kaart. Hiermee kan de leerling een situatie verlaten op het moment dat de spanning te hoog oploopt en de time-out ruimte opzoeken. Ook de docent kan de leerling een time-out geven.	Een begeleidingstraject vanuit de trajectvoorziening kan ook tijdelijk (meestal een periode van zes weken) plaatsvinden op een andere school. De leerling draait dan tijdelijk mee in een klas en krijgt daarnaast begeleiding. Redenen voor een dergelijk traject kunnen zijn: Observatie: voor leerlingen van wie niet duidelijk is of ze (nog) op de juiste plek zitten. Time-out: voor situaties waarin een escalatie dreigt plaats te vinden of heeft plaatsgevonden. Uiteraard kan er ook sprake zijn van een combinatie van een observatie-traject en time-out traject.

Ondersteuning aan leerlingen met lichamelijke beperkingen,
o.a. bij milde auditieve, visuele of motorische beperkingen, bij milde spraaktaal belemmeringen,
en bij milde belemmeringen als gevolg van een medische conditie.

Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt vanuit de aanvullende ondersteuning</i>
Werken met en volgens een protocol medisch handelen en handelen bij ziekte.	Voor het medisch handelen en handelen bij ziekte wordt er gebruik gemaakt van het protocol 'medicijnverstrekking en medisch handelen op scholen' van de GGD Hart voor Brabant. Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een handreiking ten behoeve van ondersteuning opgenomen in het leerlingvolgsysteem van Magister. Zo is ieder personeelslid op de hoogte. Indien gewenst worden EHBO- en BHV-medewerkers geïnformeerd over het medisch handelen bij specifieke problematieken. Noodmedicatie kan in overleg met de ondersteuningscoördinator op school worden bewaard.	
Fysieke toegankelijkheid van het gebouw voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	Bernrode is gehuisvest in een multifunctioneel gebouw en is volledig toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke beperking. Zo is er een lift in het gebouw aanwezig en voor leerlingen met visuele problematiek zijn de trappen en deurstoppers in de school voorzien van gele markeringen.	
Beschikbaarheid van hulpmiddelen en aangepast lesmateriaal voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	Leerlingen met een lichamelijke beperking en/of hun ouders kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces. Te denken valt aan: extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop, aangepaste les- en/of sportmaterialen.	Voor leerlingen met fysiek-medische problematiek is er bij de aanvang van het schooljaar de mogelijkheid een voorlichting hierover te verzorgen aan het (nieuwe) docententeam. Ambulante onderwijskundige begeleiding (aob) is er voor slechtziende en blinde leerlingen vanuit Visio en voor leerlingen met epilepsie vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Hij of zij biedt advies aan docenten over een

		geschikte lesomgeving en het aanpassen van lesmateriaal. Hij of zij adviseert niet alleen bepaalde hulpmiddelen aan leerlingen, maar ondersteunt ook bij het gebruik ervan.
Begeleiding van leerlingen met spraaktaal belemmeringen.	Leerlingen met spraaktaal-belemmeringen kunnen contact opnemen met de ondersteunings-coördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces.	
Samenwerking met ketenpartners in de signalering en begeleiding van leerlingen met fysiek-medische problematiek, bijvoorbeeld GGD en ambulante begeleiding.	De GGD kan de school ondersteunen en adviseren bij collectieve gezondheidsthema's. De gezondheid van leerlingen en docenten staat centraal. Denk hierbij aan onderwerpen als gezonde voeding, alcoholgebruik en andere genotsmiddelen en sociale media. De school heeft bij deze aanpak rondom gezondheidsthema's aandacht voor signaleren, educatie, omgeving en beleid.	Binnen de sectie Schoolsupport van het samenwerkingsverband hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken (ondersteuning en advies) een beroep te doen op schoolondersteuners met specialistische expertise, zoals fysiek-medische problematiek.

3.3 Aanvullende ondersteuning

Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school

Soms is de basisondersteuning (ondersteuning vanuit het regulier onderwijsproces en de trajectvoorziening) niet voldoende en is er een behoefte aan extra ondersteuning. Dat vraagt om maatwerk. Er zijn extra ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die meer structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school. De doelgroep bestaat uit leerlingen met ondersteuningsbehoeften die voortkomen uit complexe en/of gestapelde problematiek op het gebied van leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en/of fysieke belemmeringen. Dit zijn leerlingen die tot en met schooljaar 21-22 werden ondersteund vanuit een (hybride) koersklas-arrangement. M.i.v. schooljaar 22-23 omschrijven we een dergelijk arrangement als maatwerktraject, omdat deze term het beste de lading dekt. Leerlingen die in aanmerking komen voor een maatwerktraject worden door middel van intensieve coaching ondersteund. De ontwikkeling van de leerling wordt planmatig gevolgd met behulp van een ontwikkelingsperspectief plan (OPP). Daarnaast worden de pedagogische kennis en vaardigheden van docenten versterkt, zodat zij zich toegerust voelen om af te stemmen op de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen.

Maatwerktraject

De leerlingen worden extra ondersteund in hun persoonlijke ontwikkeling- en leerdoelen door een leerlingondersteuner van het OT. Daarnaast is ook de mentor een vast aanspreekpunt voor de leerlingen en zijn of haar ouders. De wijze en intensiteit van ondersteuning kan verschillen; per leerling worden de individuele ondersteuningsbehoeften in kaart gebracht. Over het algemeen worden de volgende afspraken gemaakt:

- De leerling ontvangt (een combinatie van) individuele en/of groepsbegeleiding. Deze begeleiding wordt verdeeld over maximaal 3 lesuren (à drie keer 45 minuten) per week voor eerstejaars leerlingen en maximaal 2 lesuren per week voor tweedejaars leerlingen.
- De leerlingondersteuner observeert 45 min. per week een les en/of kan onderwijsondersteunend aanwezig zijn voor de docent. Denk bv. aan vrije vakken die voor een leerling moeizamer verlopen.
- Het contact met ouders is zesmaal per jaar. Er zijn ten minste drie reguliere contactmomenten met de mentor (in de vorm van 10-minutengesprekken en ouderavonden). Aanvullend daarop initieert de leerlingondersteuner driemaal per jaar een evaluatiemoment met de leerling en zijn of haar ouders en de mentor.
- Het streven is om na één of maximaal twee jaar te realiseren dat een leerling kan doorstromen naar een minder intensief ondersteuningsniveau. Er is bij alle leerlingen spraken van een afbouw in intensiteit, de wijze waarop is maatwerk.

De mentor en het docententeam worden ondersteund in het lesgeven aan de leerlingen door de leerlingondersteuners en door de schoolondersteuner van Schoolsupport. Door het nabespreken van lesobservaties gekoppeld aan hulpvragen van de leerling en/of de docent kan het handelen van de docent en het handelen van de leerling versterkt worden. Maandelijks is er een overlegmoment tussen Schoolsupport, de leerlingondersteuners en de ondersteuningscoördinator. Op afroep zijn beschikbaar: de mentor, de teamleider en/of andere betrokkenen. Daarnaast verzorgen de leerlingondersteuners intervisiemomenten voor het docententeam gericht op het bieden van inclusiever onderwijs aan leerlingen met complexe en/of gestapelde problematiek.

Extra ondersteuning op een andere locatie

In hoofdstuk 1 staat een beknopte beschrijving van Past en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Op het moment dat wij vermoeden dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft in een van deze vormen, dan nodigen wij ouders uit voor een gesprek om onze zorgen en adviezen hierin te bespreken. Soms kan een combinatie van ondersteuningsbehoeften ertoe leiden dat een leerling wordt verwezen naar een andere school of een tijdelijke onderwijsvoorziening.

Als school maken we deel uit van een samenwerkingsverband en werken we samen met andere reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs in (en buiten) de regio.

3.4 Ontwikkeldoelen

Omdat passend onderwijs nooit klaar is hebben wij als school de volgende ontwikkeldoelen voor schooljaar 2022-2023:

Onderwerp <i>Waar gaat het over?</i>	Doelen <i>Wat willen we bereiken? Wat is er meer/anders/beter als we dit doel bereikt hebben?</i>	Termijnen <i>Wanneer verwachten we het doel te bereiken?</i>	Activiteiten <i>Wat gaan we doen om het doel te bereiken? Wie zijn daarbij betrokken?</i>
Aanwezigheid (regulier onderwijsproces)	Het beleid t.a.v. aanwezigheid (verzuim) is bekend en het protocol wordt opgevolgd door het personeel. Er wordt op tijd gesignaleerd en geïntervenieerd bij verzuim.	2022-2023	- De teamleiders brengen het beleid t.a.v. aanwezigheid (verzuim) expliciet onder de aandacht bij mentoren. - Docenten nemen verantwoordelijkheid voor een accurate aanwezigheidsregistratie. - Mentoren hebben zicht op de reden van verzuim bij leerlingen. - Het contact met de leerplichtambtenaar wordt versterkt door tijdig af te stemmen.
Observatie (regulier onderwijsproces)	Docenten (h)erkennen observatie als middel om zicht te krijgen op zowel de onderwijsbehoefte van de leerling als de eigen ondersteuningsbehoefte.	2022-2023	- Het ondersteuningsteam organiseert twee keer per jaar een observatiedag. - Observatietrajecten (met video) worden aangeboden voor het analyseren van leerling-docent interacties, groepsdynamiek en leerklimaat. - De Digitale Observatietool (DOT) wordt geïntroduceerd aan docenten. De DOT wordt ook gebruikt voor collegiaal lesbezoek.
Internaliserende problematiek (regulier onderwijsproces)	De pedagogische kennis, vaardigheden en attitude van docenten zijn wederom versterkt, zodat zij zich (beter) toegerust voelen om internaliserende problematiek te herkennen en tegemoet te komen aan deze ondersteuningsbehoefte.	2022-2023	- Na een workshop kunnen mentoren lessen geven over stress. Mentoren maken hierbij gebruik van een lesbrief en PowerPoint met actieve werkvormen. Meer informatie: Mentorlessen over stress Nederlands Jeugdinstituut (nji.nl) - In samenwerking met GGZ Oost Brabant worden lessen over mentale gezondheid aangeboden in klas 2. Meer

			informatie: Stormaanpak STORM - Docenten worden getraind hoe om te gaan met diverse internaliserende problematieken d.m.v. twee scholingsmiddagen.
Thuiszitten (extra ondersteuning)	Mogelijkheden worden verkend voor onderwijsinnovatie ten aanzien van de doelgroep (dreigende) thuiszitters, zodat een meer dekkend, intern aanbod ontstaat en het aantal thuiszitters afneemt.	2022-2023	- De ondersteuningscoördinator deelt actief de thuiszittersregistratie met schoolondersteuners (complexe problematiek) van het Samenwerkingsverband. - De ondersteuningscoördinator neemt deel aan de bovenschoolse regie-/werkgroep thuiszitters, waarin wordt samengewerkt met V(S)O scholen en ketenpartners in de regio. - (on)mogelijkheden worden verkend voor een integrale aanpak van onderwijs en zorg. We verkennen hoe jeugdhulp (structureel) te kunnen inbedden op onze school.

BIJLAGE(N)

Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2022-2023

ARRANGEMENT SCHOOLSUPPORT 2022-2023

Inleiding:

De Schoolondersteuners versterken de scholen bij de realisatie van passend onderwijs en trachten het invliegen van hun kennis steeds meer overbodig te maken. De bedoeling is dat de sectie Schoolsupport enkel die activiteiten/expertise oppakt die voor een school niet redelijkerwijs zelf te organiseren is.

De inzet van de Schoolondersteuners draagt eraan bij dat docenten/mentoren het gevoel hebben dat ze passend onderwijs aankunnen: omgaan met diversiteit in een groep (didactisch en pedagogisch), signaleren van behoeften, samenwerken met ouders en jongere, hulp vragen. De activiteiten vinden dan ook veelal dicht op of zelfs in het onderwijsproces plaats. Activiteiten gericht op andere functionarissen, zoals ondersteuningscoördinatoren, leerlingbegeleiders, gedragswetenschappers, schoolleiders e.d., kennen indirect hetzelfde doel: het versterken van de context, opdat het docenten en de school beter lukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de jongeren. *De vijf doelstellingen die het samenwerkingsverband zich heeft gesteld (o.a. doorstroom vanuit VSO-VO, betere samenwerking met jeugdhulp) zijn meegenomen in de overwegingen rondom de inzet van de schoolondersteuner.*

Activiteiten Schoolondersteuners:

Activiteiten die onderdeel uitmaken van het aanbod zijn:

- Directe professionaliseringsvormen (*in* het proces) zoals co-teaching, co-training, video-interactiebegeleiding en synchroon-coaching;
- Indirecte professionaliseringsvormen zoals scholingsbijeenkomsten, workshops, voorlichting, coaching en begeleide intervisie;
- Consultatie en advies over complexe casuïstiek⁴;
- Advies over en ondersteuning bij doorontwikkeling van trajectvoorziening, koersklas en andere schoolinterne ontwikkelingen c.q. innovaties die relevant zijn voor passend onderwijs;
- Doorstroombegeleiding, naar een minder intensief ondersteuningsniveau (nazorg).

Daarnaast is de schoolondersteuner een critical friend die gevraagd en ongevraagd verbeterpunten kan signaleren ten aanzien van passend onderwijs en aanmoedigt waar het goed gaat.

Toelichting: hierna staan bij de activiteiten uren vermeld. Dit is een globale indicatie van het aantal uren dat past bij de activiteit. In overleg met schoolondersteuner(s) en school kunnen deze geactualiseerd worden, afhankelijk van de exacte uitvoering/invulling.

In het begin van het schooljaar zullen tijdens onderling overleg tussen schoolondersteuner en ondersteuningscoördinator de afspraken specifiek gemaakt worden.

⁴ Bij 'Consultatie en advies over casuïstiek' valt begeleiding van leerlingen enkel onder deze categorie indien deze begeleiding in het teken staat van de advisering aan de school. Met uitzondering van nazorg bij doorstroom vanuit een hoger ondersteuningsniveau vallen alle andere vormen van leerlingbegeleiding onder de categorie 'Anders'.

In het arrangementgesprek van Gymnasium Bernrode zijn naar aanleiding van de genoemde hulpvraag, de volgende doelen en activiteiten afgesproken:

Hulpvraag 1: Ondersteun ons door middel van het inbrengen van pedagogische expertise en het aanleren van vaardigheden bij docenten voor een betere afstemming op onderwijsbehoeften van leerlingen. De vraag van de docent zou altijd moeten zijn: ‘Wat kan ik doen om...’

Doel 1: De pedagogische kennis, vaardigheden en attitude van docenten zijn wederom versterkt, zodat zij zich (beter) toegerust voelen om internaliserende problematiek (eetproblematiek, angst, depressie) te signaleren en tegemoet te komen aan deze ondersteuningsbehoefte. Hierbij gaat het ook om het in beeld hebben van complexe thuissituaties om eerder en alerter/ adequater te kunnen reageren.

Activiteiten	Uren: 40	
Mede vormgeven en uitvoeren van 2 middagen carrousel (diverse presentaties (psycho-educatie), workshops voor inzetten praktische tools)	20	
Collegiale consultatie	10	
Docentloket schoolsupport oprichten en bemannen	10	

Hulpvraag 2: Het team krijgt steeds meer te maken met bijzonder complexe casussen. Corona heeft hierin een rol gespeeld, evenals dat doorverwijzen naar VSO nauwelijks gebeurt, gezien het feit dat ons samenwerkingsverband geen aanbod heeft op dit gebied. Dit betekent dat Bernrode een leerlingpopulatie bedient waarbij verhoudingsgewijs veel intensieve leerlingtrajecten lopen. Het ondersteuningsteam heeft behoefte aan een sparringpartner in met name de complexe casussen waarbij veel partners zijn betrokken. De ondersteuningscoördinator vervolgt daarnaast de opleiding tot Schoolpsycholoog en vraagt wekelijkse werkbegeleiding (= 40 uren) vanuit het samenwerkingsverband.

Doel 2: De expertise rondom handelingsgericht werken (specifiek: doelgericht, systematisch en transparant werken) wordt uitgebreid, zodat het ondersteuningsteam zich toegerust voelt om nog beter om te gaan met (complexe) casuïstiek.

Activiteiten	Uren: 80	Personen
Sparringpartner t.a.v. (complexe) casuïstiek	10	
Bijwonen en (ongevraagd) adviseren bij de drie OT-vergaderingen. Evt. thema: doelen (OPP) behapbaar en levend houden	10	
Aanwezigheid bij de vijf casuïstiekbesprekingen met roulerend voorzitterschap	10	
Aansluiten maandelijkse overleggen maatwerktrajecten (voorheen: hybride koersklas-arrangementen)	10	
Anders: Janine van Oss ontvangt werkbegeleiding in het kader van haar opleiding tot Schoolpsycholoog	40	

Hulpvraag 3: Bernrode heeft een stevige ondersteuningsstructuur. De uitdaging ligt erin om de ondersteuning steeds minder buiten, en steeds meer in de klas te bieden, zodat Passend Onderwijs, richting Inclusiever Onderwijs gerealiseerd kan worden. School vraagt hulp om de beweging die docenten mogen maken vanuit onderwijsbehoeften van de leerling naar ondersteuningsbehoeften van docenten te versterken.

Doel 3: De aandacht verschuift van onderwijsbehoeften van leerlingen naar ondersteuningsbehoeften van docenten. Dit gebeurt stapsgewijs door te praten over en observeren van wisselwerking en afstemming tussen docent-leerling. Als bijvangst ontstaat een positievere mindset ten aanzien van inclusiever onderwijs.

Activiteiten	Uren: 40	
Observatietrajecten (met video). Analyseren van leraar-leerling interacties, groepsdynamiek en leerklimaat	20	
Mede aanbieden van drie intervisiemomenten voor docenten	5	
Collegiale consultatie (leerling specifieke vragen bij ondersteuningsteam, docentvragen en groepsvragen bij schoolondersteuner)	10	
Docentloket Schoolsupport (leerling specifieke vragen bij ondersteuningsteam, docentvragen en groepsvragen bij schoolondersteuner)	5	

Hulpvraag 4: Verzuim en (dreigende) thuiszitters is een belangrijk thema, zowel landelijk als binnen onze regio. Hiervoor is samenwerking met jeugdhulp onontbeerlijk. Ook Bernrode ziet kansen om jeugdhulp een plek binnen de school te geven, m.n. voor de doelgroep (dreigende) thuiszitters. Daarnaast is de intentie dat de aansluitfunctionaris BJG een maandelijks inloopsprekkuur houdt, om zijn zichtbaarheid te vergroten. Doordat Bernrode een regioschool is en contact heeft met vele gemeentes, is de hulp van het samenwerkingsverband gewenst.

Doel 4: De preventie van verzuim en het ondersteuningsaanbod voor (dreigende) thuiszitters is doorontwikkeld. Er wordt op tijd gesignaleerd en geïntervenieerd bij verzuim. Er ontstaat een meer dekkend aanbod voor (dreigende) thuiszitters. Een streven is dat jeugdhulp beter wordt benut in de school.

Activiteiten	Uren: 20	
Mede brainstormen en opstellen innovatieplan	10	
Procesbegeleiding bij innovatietrajecten (evalueren en borgen) rondom (dreigende) thuiszitters. Doel: deze leerlingen zo snel mogelijk weer op school krijgen en/of jeugdhulp is beter benut	5	
In de preventieve sfeer: Ondersteunen en (verder) implementeren nieuwe verzuimprotocol in de gehele school. Bijvoorbeeld: training (mede) vormgeven op Verzuimregistratie (checken, signaleren, doorgeven). Dit gaat om zowel mindset, bewustwording, als vaardigheden. Daarnaast: personeel alert maken op het belang van aanwezigheid en weten in hoeverre verzuim speelt tijdens collegiale consultatie.	5	

Algemeen:

Activiteiten	Uren 20	
Ondersteuning doorstroom, ondersteuning casuïstiek bij mismatch ondersteuningsbehoeften en -aanbod en crisisinterventies, observeren bij overstapleerlingen (onafhankelijke blik) en observatietrajecten voor docenten op vraag.		

Schoolondersteuners Gedrag en Leren

Naam:	Uren	Aanwezigheid
Bekend bij school	40	In onderling overleg
Bekend bij school	160	4 uur per week
Totaal aantal uren inzet schoolondersteuning:	200	

Praktische wensen: Aanwezigheid schoolondersteuner op dinsdag. Schoolpsycholoog als werkbegeleider (40 uren).

Inzet specialisten:

Binnen de sectie Schoolsupport hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken een beroep te doen op Schoolondersteuners met specialistische expertise, zoals **fysiek-medische** problematiek, doorstroom **nieuwkomers** en **onderwijszorgarrangementen psychiatrische problematiek**.

Fysiek - Medisch

Activiteiten	Medewerker: bekend bij school
Consultaties en trajecten op aanvraag	

Doorstroom nieuwkomers

Activiteiten	Medewerker: vacature
Consultaties en trajecten op aanvraag	
Mogelijk: workshop taalontwikkeldend lesgeven voor geïnteresseerde docenten, observaties, advies over in te zetten materialen, didactische werkvormen en of aansluiten bij bovenschoolse kennisdelingsgroep.	

Onderwijszorgarrangementen psychiatrische problematiek

Activiteiten	Contactgegevens algemeen: ozapp@zuiderbos.nl
Consultaties en trajecten op aanvraag	